

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DE FRIE DANSKE

Nº 10

Juli 1944

3. AARG.

SEJREN

ALT OM FOLKESTREJKEN

DENS OPSTAAEN OG STRAALENDE FORLØB

Side: 3, 4, 5 & 6.

DANSKERNES
SYN PÅ
RUSLAND Side 9

NYT FRA
HELE LANDET
Side 8

MARIUS FIIL OG
HANS FAMILIE
Side 7

UDNÆVNELSEN

• AF DET
KÆMPENDE
DANMARKS
REPRÆSEN-
TANT I
MOSKVA
Se Side 10.

Th. DØSSING

Her er nogle Billeder fra Folkestrejkenes bevægede Dage. De mere ungdommelige Elementer byggede B a r - r i k a d e r og tændte Baal i Gaderne, og at Ye-benhavnerhumret heller ikke manglede dokumenterer ovenstående Billeder. Tv. "Buldog" brænder - Afstraffelsen tog ved denne Lejlighed sin Begyndelse.

SCHALBURGBANDITTERNES HÆRVÆRK I KØBENHAVN.

Den af Tyskerne iscenesatte Terror, der var stærkt medvirkende til Folkestrejkenes Opstaaen.

1

2

3

4

5

6

De den tysk-kontrollerede Presse herhjemme ikke har maattet offentliggøre Billeder af den Schalburgtag, der fandt Sted i Slutningen af Juni Maaned, og som i høj Grad var medvirkende til Folkestrejkenes Opstaaen, skal "De frie Danske" her præsentere Offentligheden for Schalburgbanditternes meningsløse Hærværk. Nr. 1 viser den edelagte Langelinje-Pavilion, Nr. 2: Ruinerne af Bergernes Hus. Nr. 3: Renterne af Tivoli's Koncertsal, Nr. 4: Løberens Bygning "Domus medica", Nr. 5: "Arena's Brandtønt og Nr. 6: Stumperne af Tivolis Glassal.

SEJREN:DEN KØBENHAVNSKE FOLKESTREJKE VIL GAA OVER I HISTORIEN SOM ET AF DENNE KRIGS STÆRKESTE OG EJENDOMMELIGSTE UDTRYK FOR ET OKKUPERET FOLKS ENIGE REJSNING MOD DE TYSKE TYRANNER.

Prisen for Københavns Rejsning var stor, men Ofrene har ikke været forgæves. Det var ikke de væbnede tyske Bodler, der sejrede, men derimod det enestaaende danske Sammenhold.

Udforligt Referat af Folkestrejkenes bevagede Dage // Hvad de tyske Trusler gik ud paa. //

Den effektive Folkestrejke, som København og senere en Række danske Provinsbyer etablerede som Modtræk mod Tyskernes Herskerysge og Brutalitet, er nu sluttet. Den vil gaa over i Historien som et af denne Krigs stærkeste og ejendommeligste Udtryk for et okkuperet Folks enige og beslutsomme Rejsning mod de tyske Tyranner.

Den danske Folkestrejke var stærk, fordi den omfattede alle sociale og politiske dansksindede Kredse, der svejdeses sammen i en ubrydelig Blok. Her spurgtes ikke om Rang og Stand, her gjaldt udelukkende det danske Sind, og det manifesterede sig med en altbesejrende Kraft og Styrke, flammende af Had til Undertrykkerne.

Og denne Strejke var ejendommelig, ja, enestaaende derved, at det var et ubevæbnet Folk, uden andre Vaaben end Viljen til Oprør, der rejste sig og gjorde Modstand, skont man vidste, at man stod overfor en Militærmagt, der havde alle en moderne Tekniks stærkeste og raffinerede Vaaben til sin Raadighed. Og det blev til Tyskerne evig Skam og Skændsel,

at de ikke veg tilbage for at bruge deres hundredfold overlegne Magtmidler mod en afvæbnet Civilbefolkning,

at de forsøgte at sulte og tørste Københavns Befolkning til Overgivelse,

at de spærrede for Tilførsler af Mælk til Smaaaborn, mens de selv stjal Landets Produkter i Massevis, og

at de myrdede værgeløse Kvinder og Born, koldt og kynisk-skod med Maskingeværer og Kanoner mod den levende Mur af Mennesker i Byens Gader, som vovede at trodse Barbarernes Vilje....

Prisen for Københavns Rejsning var forfærdelig stor og blodig. Vi begræder i Dag Tabet af omtrent et Hundrede Dræbte og over 650 Saarede, hvoraf mange bliver Invalidere. Men Ofrene har ikke været forgæves. Det var ikke de tyske Bodler, der gik af med Sejren. Paa alle Omraader beholdt Københavnerne de Indrømmelser, Tyskerne allerede havde givet, da de mærkede de første Tegn til Modstand, og de maatte ofre endnu mere, for Strejken aflæstes, bl.a. Schalburgbanditernes Fjernelse fra vore Gader. I Dag staar vi med alle Rettigheder fra for den 26. Juni ubeskaaret.

Og de dode vil ikke blive glemt. De vil blive mindet sammen med Ofrene fra den 9. April, den 29. August, den 1 Oktober, og alle de henrettede Frihedskæmpere og øvrige Danske, der er faldet som Ofre for Tyskernes og deres danske Lakajers bloddryppende Terror i vort Land. Og det maa være en national Pligt at sørge for et anstændigt Underhold af deres nærmeste Paarørende.

De danske Frihedskæmperes straalende Bedrifter.

Der kan ikke herske nogen Tvivl om, at det var de danske Frihedskæmperes straalende Bedrifter i dette Foraar, men navnlig i Lobet af Juni, der fik Tyskerne til at gaa Amok. Vi husker de allervigtigste: Ødelæggelsen af Maskinfabrikken "Globus" i Glostrup, Bombningen af Bohnstedt Petersens Fabrik i Frihavnen lige for Næsen af tyske Marinefartøjer, Nordwerks Ødelæggelse, og endelig den totale Ødelæggelse af Rekylfabrikken i Frihavnen, en Bedrift, der gav Genlyd i hele den svenske, engelske og amerikanske Offentlighed paa Grund af den Dristighed og Dygtighed, hvormed det gennemførtes. Og halt desperate blev Tyskerne, da en lille Flok danske Patrioter Lordag den 24. Juni hentede 2 Tons Trotyl fra de tyske Ammunitionsdepoter i Avedørelejren, en Bedrift, der ivoirigt omtales andet Steds i Bladet. Det var for haardt et Slag for den saakaldte tyske Krigsære, og da de ellers saa almægtige Tyskere stod ganske magtesløse overfor dem, der havde udført Kuppet, lod man det paa ægte tysk Gidselmaner gaa ud over en Storbyes sagesløse Befolkning. Der Best dekreterede Spærretid fra Kl. 20. Men det tyske Riges Befuldmagtighed havde overvurderet Københavnernes tilsyneladende Skikkelighed. Alleerede den første Dag, da man vilde jage Storbyens Befolkning hjem og i Seng Kl. 20 paa en straalende skøn Sommeraften, blev det klart, at der var Garing i Folket. Københavnerne var jo ogsaa i den Grad ophidsede over Schalburgbanditernes Ødelæggelse af Tivoli, Langelinje-Pavillon og en Række andre skønne Bygninger, at der maatte komme en Reaktion. Og det tør siges, at den kom. Der var ikke tale om, at Københavnerne vilde gaa inden Døre ved Spærretidens Begyndelse. I Stedet begyndte man at bygge Barikader i Gaderne og samtidig lod der Leveraab for de Allieredes Sejr, ligesom der tændtes Baal. Til at begynde med, var Tyskerne tydeligvis noget desorienteret. De vidste aabenbart ikke rigtigt, hvordan de skulde gribe Situationen an. Men til sidst fandt man dog paa at bruge de ægte tyske Midler, Vold og Grusomhed. De drabelige Krigere blev dog overalt modt med bragende Latter fra de djærve Københavnerne, naar de kom korende med deres Mordvaaben. Tyskerne maabede. De forstod ikke denne Reaktion. Da Begivenhederne efterhaanden antog en for Tyskerne faretruende Karakter, lagde de en Deling Soldater med Maskingeværer paa Enghaveplads og en anden ved Hovedbanegaarden, og herfra bestrog de saa Istedgade med Laviner af Projektiler. Senere kørte de rundt i Vesterbros Sidegade og skod i Blinde efter tilfældige Mennesker. Ogsaa paa Norrebro og i Valby samt i den indre By var der

(fortsættes næste Side)

FOLKESTREJKENS FØRSTE ØFRE. (fortsat fra S.3)
Uroligheder og Skydning. Den Aften dræbte Tyskerne 7 Københavnerne og saarede 19. Men hvis Tyskerne havde haabet, at dette vilde afskrække, blev de hurtigt belært om noget andet. De følgende Aftener voksede Modstanden mod Spærretiden og Tyskernes øvrige Overgreb. Den ene Barikade efter den anden rejste sig overalt i Byen, og i Tusindvis af Baal flammede som en glødende Protest mod de Fremmedes Terror i Danmarks Hovedstad.

Folkestrejken begynder.

Samtidig med Barikaderne og Baalene begyndte en anden og for Tyskerne langt alvorligere Modstandsbevægelse i den københavnske Befolkning: Arbejdsnedlæggelserne. De startede rundt om paa de store Arbejdspladser, f. Eks B. & W. og andre Steder, som er tvunget til at arbejde for Tyskerne. Allerede den Dag Spærretiden traadte i Kraft forlod Arbejderne mange Steder deres Arbejde ved Middagstid. Motiveringen var den ganske logiske, at naar Tyskerne lod Natten begynde allerede Kl. 20, maatte det ogsaa være Fyraften Kl. 12. Danske Arbejdere, sagde man, var vant til at have 8 Timers Fritid, og det kunde man kun faa ved at gaa hjem 8 Timer før de skulde være inden Døre. Mange Arbejdere fremførte ogsaa den Motivering, at de maatte have Tid til at passe deres Kolonihave for at sikre deres Vinterforsyning af Fødevarer. Efterhaanden bredte disse Arbejdsstandsninger sig saa stærkt, at det begyndte at blive fæleligt for de tyske Forsyninger. Dr. Best truede Fagforeningslederne, men de kunde blot henvise til, at de intet havde med dette at gøre. Det var Arbejderne selv, der i Harme over de tyske Overgreb og Nedskydningen af deres Kammerater paa Gaderne, havde sat sig til Modværge paa den gammelkendte Maade.

Uroen bredte sig efterhaanden til større og større Kredse og Fredag den 30 Juni var Folkestrejken en Kendsgerning. Alt lukkede i Storkøbenhavn: Butikker, Kontorer, Fabrikker og inden Middag var alle Virksomheder standset, S-Tog, Jernbaner, Postvæsen, Sporvogne og Aviser inklusive. Kun de offentlige Værker: Gas, Vand og Elektricitet holdtes i Drift af Hensyn til Befolkningen.

Dr. Best var øjeblikkelig klar over den Fare, som nu truede Tyskerne, og han reagerede omgaaende og voldsomt. I Løbet af Fredagen og Lørdagen blev ca. 3-4000 tyske Soldater trukket til Hovedstaden fra de sjællandske Provinsbyer, bl.a. Hillerød, Holbæk, Ringsted, Næstved og Vordingborg, og det var bl.a. denne Omstændighed, der fik flere af Byerne til at erklære Sympatiststrejke med Hovedstaden. Samtidig besatte Tyskerne Hovedstadens Gas-Vand og Elektricitetsværker og afbrød Forsyningerne, og om Lørdagen lagde Tyskerne en Jernring af svære Vaaben og Soldater udenom den danske Hovedstad. Paa skrigende røde Opslag lod den øverstbefalende for København forkynde, at al Trafik til og fra Byen var forbudt, og at der vilde blive skudt paa enhver, som forsøgte at bryde Afspærringen. De samme Tyskere, der ved enhver Lejlighed klynker og jamrer over de Allieredes "barbariske Forsøg paa at udsulte den stakkels tyske Civilbefolkning" prøvede nu paa at unddrage en Del af den danske Befolkning de-

res eget Lands Produkter, afskar Storbyens uskyldige Kvinder og Børn og Gamle fra de nødvendige Næringsmidler, stoppede for alle Tilførsler til Hospitalerne, og ved Afbrydelsen af Leveringen af Vand udsatte man en hel Storbyes Befolkning for alvorlige hygiejniske Farer i en Stund, da forskellige Sygdomme, paaført af tyske Soldater, truer Befolkningens Sundhed. Og man udsatte endvidere Byen for en alvorlig Brandfare.

Alt dette lod dog de tyske Voldsmænd haant om. Man fulgte i blindt Raseri kun det ene Maal: at slaa Københavnernes Modstandsevne til Jorden. Over hele Byen oprettede Tyskerne drabelige militære Støttepunkter. 75 mms Felttskyts opstilledes paa en Række af Byens gamle Pladser, og gennem Gaderne sneg sig de små Mordbiler, bemandede med Schalburgmand og S.S.-Folk, der skød med Maskinpistoler mod Gadens Trafikanter. Tyske Maskinpistol-Patroljer kørte ligelædes gennem Gaderne og skød paa Folk i Flæng - og dette foregik fra biler, som Tyskerne havde "rekvireret" fra københavnske Virksomheder. Og saa hjalp det dog altsammen intet. Københavnerne lod sig ikke afskrække, bøjede sig ikke, men tog Kampen op paa deres egen Maade. Hjælpsomheden blandt Byens Borgere var overordentlig stor i disse bevægede Dage. Den, der havde Mad, delte med sin Nabo, og for at bøde paa Manglen paa Gas, lod mange Husværter tænde store Ildgryder i Gaardene, hvor Beboerne saa kunde faa lavet Mad. Man hjalp hinanden med at slæbe Vand hjem fra Sjørpe, og de Handlende solgte i stor Stil ad Bagdøre og gav rundhaendet Kredit.

Men det alvorligste Stød fik Dr. Best maaske dog af sine egne. I sin Desperation var han gaaet saa vidt, at han havde krævet Formanden for De samvirkende Fagforbund, Hr. Ejler Jensen, arresteret; saafremt Arbejdet ikke blev genoptaget, og Rigspolitichef Begtrup Hansen og Departementschef Eyvind Larsen fjernet fra deres Embeder. Saaledes laa Situationen Lørdag Formiddag den 1. Juli, da Dr. Walther fra Berlin, der fra tysk Side plejer at gøre Handelsforhandlinger med Danmark, ankom til København. Han henvendte sig straks til Direktør Svenningens i Udenrigsministeriet, og gav Udtryk for sin Beklagelse over den foreliggende Situation. Han desværrede fuldstændig Dr. Best og lovede København Lys, Gas og Vand tilbage senest Søndag Aften, hvis man fra dansk Side vilde udsende Beroligelses-Erklæringer, bl.a. i Radioen, og love, at Politiet vilde skride ind overfor ødelæggelserne af danske Nazisters Forretninger, som var foregaaet i stort Omfang uden dansk Indskriden. Da det samtidig laa i Luften, at der vilde blive givet adskillige Lempelser fra tysk Side, hvis Forholdene atter blev normale, tog man ikke i Betænkning fra dansk Side at gaa med til Dr. Walthers Forslag. Dog krævede - og fik man - Tilsgagn om, at Radiotalerne kom til Mikrofonen uden Censur af deres Manuskripter, men hvor havde det dog været velgørende, om en af d'Herrers, der uensureret maatte tale i den (fortsattes næste Side)

FOLKESTREJKEN. (Forts. f. S. 4)

tidligere danske Radio, havde sagt sin oprigtige Mening - og herunder omtalt Schalburgbanditternes Terror, der jo i høj Grad var en af Aarsagerne til Folkestrejken Opstaaen. Der var saamend ingen, der var blevet skudt af den Grund, men modige er de Herrer Politikere ikke. Denne Egenskab skal man finde hos Frihedsraadets Medlemmer.

Politikernes Radiotaler virkede ikke overbevisende paa den store Mængde, og man savnede navnlig Besked om, paa hvilke Punkter Tyskerne vilde give efter, saa det var først, da FRIHEDSRAADET kundgjorde gennem Løbesedler og i den svenske og engelske Radio, at Tyskerne havde bøjet sig paa alle Punkter - og, hvad der var meget vigtigt, lovet at fjerne Schalburgkorpset fra København, at der kom Ro over Sindene og Arbejdet blev genoptaget i fuldt Omfang. Dette skete Onsdag Morgen den 5 Juli. Det samme var Tilfældet rundt om i Provinsen, hvor der som nævnt i en Række Byer havde været Sympatistrejke. Københavnerne skylder disse Byer stor Tak for deres Kammeratskab og Solidaritetsfølelse i Kampen mod de tyske Bøddler, og skulde en lignende Situation opstaa paany, er vi fuldt overbevist om, at hele Danmarks Befolkning vil deltage i en Folkestrejke for at knægte den tyske Terror.

TYSKERNE TRUEDE MED SPÆRRETID HELE DØGNET RUNDT.

Tyske Bombemaskiner fløj flere Gange ganske lavt over Københavns Tage i den Hensigt at gøre Københavnerne bange. Disse Maskiner gav Anledning til Rygter om, at det var Tyskernes Hensigt at bombardere flere af Københavns Kvarterer sønder og sammen, saafremt Københavnerne ikke gik i Arbejde paany. Denne Trusel er dog ikke blevet fremsat af nogen kompetent tysk Mynighed, derimod lod Dr. Best de danske Forhandlere vide, at han agtede at indføre Spærretid Døgnet rundt - saafremt Folkestrejken ikke ophørte. Det vilde altsaa sige, at det var forbudt overhovedet at vise sig paa Gaden, og at man vilde blive skudt, hvis Ordren ikke blev efterkommet. Det var altsaa Udsultningen, der skulde gennemføres tolt, saa nu gælder det for Københavnerne om at forsyne sig med en ny Belejring for Øje. En lignende Situation kan meget nemt indtræffe i den alle nærmeste Fremtid. Folkestrejken maa jo nærmest betegnes som en Generalprøve paa det store Opgør, der vil komme.

STORE OG SMAA BEGIVENHEDER OMKRING BARIKADERNE

I det følgende skal fremdrages nogle Episoder fra de bevægede Dage, taget i Flæng:

Den største Barikade var rejst paa Nørrebrogade ved Elmegade. Det var en stor Lastbil, der var væltet om paa Siden og lagt paa tværs af Kørebanen. For begge Ender var opbygget en Vold af Brosten. Lastbilen var overtrukket med Tagpap, der bar forskellige Indskriptioner. Bl.a. Død over Best, Leve de Allierede. Paa selve Barikaden var rejst et stort Dannebrogflag sammen med de allierede Faner. Endvidere var Royal Air Force-Farver ophængt i Sporvejsledningerne, hvor der endvidere var anbragt tre Voksmannequiner fra BULLDOGS Butik, der blev slaaet i Stumper og Stykker inden Ejendommen blev afbrændt.

XXXXXX

I Baggensenggade hejste Beboerne i en Ejendom danske og allierede Flag paa Tøjsnore, som spændtes tværs over Gaden. Tyskerne blev fuldstændig afsindige, da de saa Flagene, og forfulgte Folk op ad Trapperne, mens de skød i Blinde. I en Lejlighed skød de gennem en Entredør og dræbte derved en ung Arbejderhustru og hendes spæde Barn. Flere andre Steder skød Tyskerne gennem Dørene til Folk og saarede flere.

XXXXXX

Paa Lyngbyvej mente Tyskerne, at der var blevet skudt paa dem fra en Ejendom, hvorefter de kørte en Kanon frem og beskød Huset. Bagefter trængte Soldaterne ind i Huset og foretog en Razzia. Man fandt en Student i et Værelse, og da en Officer stak Hovedet ud af Vinduet for at give en Ordre, skød Soldaterne paa ham i dem Tro, at det var en af Beboerne. Officeren blev ramt i Hovedet og døde på det samme.

XXXXXX

Viktualiehandler Jan Corneliussen, Amagerbrogade 124, der er en meget fremtrædende Nazist, spød om Lørdagen fra sit Vindue i Lejligheden over Butikken paa Folk paa Gaden, hjulpet af to andre Landsforrædere. Da den tyske Patrulje forsvandt et Øjeblik, stornede Mængden Corneliussens Butik og slog Inventaret til Pindbrænde. Samme Medfart fik hans Lejlighed paa 1. Sal. Dømt er selv nu fuldstændig forsvundet.

XXXXXX

Paa Hjørnet af Frederiksborgvej og Tuborgvej blev et cyklende Ægtepar ramt af en eksploderende Granat fra en af de tyske Kanoner. De blev saa frygteligt tilredt, at Begravelse af dem var umulig. Beboerne i Kvarteret lagde i flere Dage Kranse paa Stedet. Folk stod i Kø for at komme til at vise deres Deltagelse.

XXXXXX

Paa Vesterbros Torv skød en Schalburgmand, den 46-aarige Vald. Chr. Johs. Larsen, Estlandsgade 28, der er Vagtmænd i Shellhuset, paa Mængden Fredag Aften, den 30 Juni. Han saarede tre Mennesker ret alvorligt, bl.a. en Raadhusbetjent, der var paa Vej hjem. Mængden blev oprørt og faldt omgaaende over "Helten". Han blev væltet om og gennempryglet, saa at han var ganske ukendelig. Til sidst trak man af med ham mod en Lygtepæl i den Hensigt at hange ham. Det danske Politi kom imidlertid til og reddede Forbryderen. Han blev derefter fængslet af de danske Mynigheder, sigtet for Drabsforsøg. Andre Steder i Byen har Schalburgbanditterne været ude for lignende Afstraffelse. Et Sted paa Vesterbro blev alt Tøjet hevet af en saadan Karl, og derefter blev han revet til Blods af Kvinderne.

XXXXXX

De tyske Soldater var saa sandelig heller ikke for kønne. Flere Steder har de skudt paa Kvinder, der

(fortsættes næste Side)

Store og smaa Nyheder fra Barikaderne. (Fortsat f. S. 5)
stod i Kp foran Levnedsmiddelforretningerne. Det var heller ikke ualmindeligt, at de tyske Soldater fratog Københavnerne, det Brød de havde faaet hos Bagerne og pdelagde det.

XXXXXX

Paa Østerbrogade laa et Par unge Mennesker en Aften oppe paa Trappegangen i en Ejendom, hvor de boede, og kikkede ned paa Gaden fra Vinduet. De blev bemærket af en tysk Patrulje, og to Soldater listede sig op ad Trappen og skød dem begge bagfra. De døde paa Stedet.

XXXXXX

Den 1. Juli affyrede Tyskerne med en Tankkanon i Blaa-gaardsgade et Skud gennem Smedegade. Granaten ramte Ejendommen, Thorupsgade 15, hvor den eksploderede i 2 Sals Højde, raserede en Lejlighed og drabte Lejlighedens Indehaver Anna Katrine Horn.

XXXXXX

Schalburgfolk stod i flere Tilfælde udenfor Kommunehospitalet og fratog Modre den Mælk, de netop havde hentet til deres Smaabarn ved Udleveringscentralen.

XXXXXX

Paa et vist Tidspunkt nægtede Zone- og Falcks Redningskorpsfolkene at køre, da nogle Schalburgfolk havde erobret en Ambulance og susede med Udrykningsflag rundt i Gaderne, mens de skød ned Maskingøvevær.

XXXXXX

Søndag Eftermiddag holdt Politiets Højttalervogn paa Set. Hans Torv og forkyndte et Opraab fra Myndighederne om at genoptage Arbejdet Mandag Morgen. Ganske naturligt stod Folk stille for at høre Meddelelsen, men midt under Oplæsningen dukkede en Lastbil op bemandet med Schalburgfolk. I en Afstand af ca. 200 M. aabnede de Ild mod den forsamlede Mængde, af hvilken der drabtes 4 og saaredes 6, mens Politimændene i Højttalervognen skyndsomt maatte afbryde Oplæsningen og søge Dækning i Gaarden til den nærliggende Politistation.

XXXXXX

To Tyskervenner maatte lade Livet for Tyskernes Kugler. Den tyskebegejstrede Kaptajn V. Egenfeldt-Nielsen sad Søndag Aften paa sin Altan paa Peter Bangsvej og udbredte sig om, hvor dygtige Tyskerne var til at "regere". "Se nu bare denne lille Affære her," sagde han, og slog ud med Haanden, "den ordner de i en Ruf." Det var de sidste Ord Kaptajnen fik udtalt i dette Liv, for i det samme kom en tysk Patrulje forbi og affyrede nogle Salver. En af Kuglerne traf den tysk-begejstrede Kaptajn i Panden og han faldt død om. Slagtermester Harald S. Hansen, Islands Brygge 19, der var en kendt Værnemager og ivrig Nazist, blev skudt ned af en tysk Patrulje, da han stod udenfor sin Butik.

XXXXXX

En kendt Nazist, den 23-aarige Jørgen Asmild, blev den 1. Juli skudt ned af danske Patrioter paa Amager, hvor han havde moret sig med at skyde til Maals efter sine Landskænd. Asmild var død paa Stedet.

XXXXXX

Paa Gl. Kongevej havde Demonstranterne lavet en Gravsten i Papmache og i Guldbogstaver skrevet: Sov sødt, lille Adolf. Tyskerne skummede af Raseri.

XXXXXX

Det var ikke alene "Fædrelandet"s Stor-Finanscier, Direktør Bryde-Nielsens Forretning "Buldog", der blev pdelagt, men ogsaa flere af Fotograf Kehlets "Stella Nova"-Butikker blev pdelagt. Det samme skete med BJØRNS Radios Filialer. Bagermester Mulvad, Nørrebrogade 222, som i flere Aar har ophidset sine Omgivelser med en udfordrende Nazipropaganda, fik sin Forretning kompelt pdelagt. Flere andre Butikker blev stormet. Og det var kun en lille Mundsmag for det, der vil komme - inden længe.

Schalburgbanditternes Skabne.

Et af Københavnernes Krav til Tyskerne under Strejken, var Schalburgfolkenes Fjernelse fra Byens Gader - og dette Krav blev da ogsaa opfyldt. En stor Del af Forbryderne blev sendt til Ringsted, mens et "Vagthold" dog er blevet tilbage i Bygningen paa Blegdamsvej. De maa dog ikke vise sig paa Københavns Gader i de stjaalne danske Uniformer. Den tyske Politigeneral Pancke har et Par Dage efter Strejkenes Afblæsning givet Meddelelse til Rigspolitietschef Begtrup Hansen om, at Medlemmer af Schalburgkorpset og S.S. ikke mere maa foretage Enkeltaktioner. I.v.s. foretage Anholdelser, Razziaer eller andre Terrorhandlinger overfor danske Borgere. En Ting er imidlertid givet, at Ilden meget snart vil blusse op igen, hvis Forbryderkomplottet ikke snart kommer ud af Landet.

Vi slutter os iøvrigt til "Hjemmefrontens Radio", der forleden udstødte følgende Suk "I Glæden over Sejren i København blander sig en lille Draabe af Bekymring. Vi tanker paa Ringsted! Hvad har Ringsted gjort, at det skal belems med Schalburgkorpset?. I fl. statistisk Meddelelse for 1941 findes i Ringsted kun 473 Lygtepæle, saa hvor skal vi hange de øvrige? Men maaske venligtsindede Nabokommuner vil træde hjælpende til, naar den endelige Afregning kommer...."

Mislykkede tyske Provokationer!

Nogen Opgørelse over de tyske Tab foreligger ikke, men de er næppe mere end en halv Snes Mand, idet de danske organiserede og bevæbnede Grupper ikke blev sat ind i Kampen trods ihædige tyske Provokationer. En Undersøgelse har dokumenteret, at Tyskerne under Københavns Afspærring har gjort Forsøg paa at lokke Sabotører og andre bevæbnede illegale Folk frem paa Barikaderne. Rytterne om Invasion i Esbjerg og svensk Krigserklæring var saaledes udspreddt af Gestapoagenter. Man havde paa denne Maade haabet at faa lokket Modstandsbevægelsen til en for tidlig Aktion, som kunde kvalde i Blod.

Send Bladet til Provinsen!!

Danske Patrioter henter Sprængstof-fer i en tysk Lejr. En eneste Be-drift!

En Kopenick-Affære fra den tyske Avedorelejr, der siger Sparto til alle tidligere Affærer af denna Art, og som fik Tyskerne til at skumme af Raseri, har for kort Tid siden fundet Sted. En Lastbil, bevogtet af en Arbejdsmand med fire Mand, kom kørende gennem Bagsværd paa Vej ind mod København. Den var læsset med 400 kg. Trotyl, og man skulde i Avedorelejr hente endnu 1400 kg., der skulde bringes til et andet tysk Depot. I Bagsværd stod pludselig 5-6 bevæbnede Mænd foran Vognen. De stoppede den, holdt de fem Mænd op og dirigerede dem om paa Ladet. Mens tre Sabotører tog Plads i Forersædet, passede de andre paa Arbejderne, som de instruerede med Revolverne som Overtalelsesmiddel. Sabotørerne vilde Besked med Visitten i Avedorelejr, og ønskede selv at gennemføre den. Vognen ankom derfor planmæssigt til den tyske Lejr. I al Stiltfærdighed sigtede Sabotørerne paa Arbejderne, der spillede deres Rolle upaaklageligt. Arbejdsformanden viste den første tyske Vagtpost sit Ausweis og den næste sit Fuldmagtsbevis. Med tysk Soldat paa Trin brædtet korte Vognen frem til Depotet og hjulpet af tyske Soldater læsede Sabotører og Arbejdere de 1400 Kg Trotyl op til de 400 kg. Under tysk Honor korte Vognen ud gennem Afspærringen!

Marius Fiil og hans Familie:

EN FOLKELIG SKIKKELSE, ET HISTORISK EKSEMPEL PAA JYLLANDS SEJGHED UNDER FREMMEDEHREDDOMMET.

Siden vort Juni-Nummer har de tyske Bodler offentliggjort Navnene paa endnu 16 danske Patrioter, der er blevet henrettet for deres Indsats i Danmarks Frihedskamp. Paa den sidste Liste, der publiceredes den 30. Juni, var alle de Henrettede fra den lille Landsby Hvidsten ved Randers, og mellem disse Patrioter, var ikke færre end tre fra samme Familie, nemlig den landskendte Folkenindesamler, ~~den~~ Marius Fiil, Sønnen Niels Fiil og Svigersønnen, Bryggeriarbejder Peder Sørensen. Samtidig oplystes det, at Peter Sørensens Kone, Kirstine Sørensen, en Datter af Marius Fiil, var blevet idømt Tugthusstraf paa Livtid, mens Familiens 16-årige Datter havde faaet en Dom paa 2 Aars Ungdomsfængsel.

Bodlens Bulletiner er blevet hyppigere og længere. Hver Gang han holder os Listen over en ny Serie Bedrifter for Øje, løber vi den angstligt igennem og føler inderst en dulst Lættelse, naar der blandt Ofrenes Navne ingen er af vore egne nærmeste. Ja, vi kender vel alle denne Svagheit, og Skammen ved at gribe os selv i den. Det er menneskeligt at bjerge sit eget i Katastrofens desparate Sekunder, naar Følelsen lukker en stejl Mær om sit inderste efter en snæver Grænse, der ikke for har været os bevidst. Men det er tankeløst og kohtsynet, og det indebærer en sviende Erkendelse af, at man har gjort sig fattigere. For disse Navne, som vi maaske tror at kunne befri os fra Berøring med, er i Sandhed vore nærmeste, det er Brodre og Søstre, der have Styrke og Trofasthed til at sætte sig ud over Følelsens Snæverhed. De er Nationens Martyrer.

Vi samler Tankerne om Fru Gudrun Fiil. Paa een Dag og i samme bitre Time mistede hun sin Mand, sin eneste Son og sin Svigererson. Og hendes to unge Døtre er bortført i Fangenskab. Ingen dansk Hustru og Moder bærer en Skøbnen saa tung af Sorg og Savn, Smerte og Gru og Bekymring. Men Folkets Arbejdighed og Hengivenhed skal støtte den segnende.

Saa er det lykkelige Familienliv og det glade, gæstfrie Hjem i Hvidsten Kro med eet Slag knust. Marius Fiil var i sin virksomme Tilværelse en folkelig Skikkelse, kendt over det ganske Land for sit jydskt Lune, sin stoute Karakter, markeret af Profilens Højdingetræk, og sit milde Sind, spejlet i Øjnenes blaa Smil. Hans Gestus var bred og rundhaandet, hans Omsorg utrættelig, hans Fantasi og Iderigdom bestandig overaskende. Ved sin Død bliver han i videre Forstand en folkelig Skikkelse, et historisk eksempel paa Jyllands Sejghed under Fremmedherredømmet og et Vidne om den Varne, som holdt Danmark i Live under Istiden 1940-44.

Talrige Anekdoter og Træk om Folkenindesamleren i Hvidsten, Kromanden og Spasmageren Marius Fiil, hvis landskendte Festivitas og Humor viste sig at have dybere Buid, end forbigående Turister gjorde sig Anelser om, vil bare Sagnet om ham langt ind i Fremtiden og placere ham midt imellem Svend Gonge og Niels Ebbesen.

Men Gudrun Fiil staar ene tilbage. Nationen deler hendes tunge Sorg og aarer hende.

Lige saa slemme som Schalburgtblk -

Kaptajn Sommers derte Vagtkorps, der mange forveksles med Schalburgkorpset, huserer stadig i København, idet de som almindelige Sabotagevagter ikke falder ind under Aftalerne om SS-Folks Behandling. De kører i Biler uden Nummerplader og te'r sig rovt paa nojagtig samme Maade som Schalburgbanditterne. Lad os ogsaa slippe af med det Rak!

Saaen skal det være!

Blandt Ansøgerne til Bevillingen til Odeon-Biografen var selskabet ASA - repræsenteret ved Hr. Lau Lauritzen, Hr. Lau Lauritzen er god nok, men da Selskabet administrerende Direktør er identisk med tidligere Medlem af Nazi-partiet, Hr. Henning Karmark, var alle i Filmsraadet rorende enige om, at der ikke kunde være tale om at tildele dette Selskab nogen Bevilling - saalange Hr. Karmark var der. Fra Raadets Formand, Hr. Hove fulgte den tidligere nazibegystrede Politidirektor Ivan Stamms Indstilling om at belønne Hr. Karmarks Selskab med en Biografbevilling, men den gik altså ikke! I det hele taget er det os bekendt, at der vil blive ryddet godt op blandt Bevillingshaverne efter Krigen. Navnlige vil der ske store ændringer i Provinsen.

Det vakte stor Jubel da Tyskerne under Folkestrejken brugte en Rutebil, stjaalet i Birkerød. Foran stod kun eet eneste Ord: Eberodgaard! Folk fald næsten om Gaden af Latterkrampe, naar Tyskerne sigtede paa

NYT FRA HELE LANDET --- KORT FORTALT

Paany er en kendt Stikker blevet henrettet af Frihedskæmperne. Den 28. Juni blev saaledes den 27-aarige Ib Svanberg, Son af Bagermester Hugo Svanberg, Smallegade 43. A. skudt ned paa Gl. Kongevej udfor Amicivej. Han kom cyklende, da en Cyklist bagfra skod ham ned. Ved Ankomsten til Frederiksberg Hospital var han død. Ib Svanberg var kendt som en meget virksom Stikker. I hans Lommer fandtes Papirer, som dokumenterede, at han var ansat hos det tyske Sikkerhedspoliti paa Dagmarhus. Den meget omtalte Stikker Kobbe, hvis Optraeden ved Eksamenbordet er velkendt, er ogsaa blevet henrettet. Han blev en Aften skudt ned paa St. Hans Torv og dræbtes paa Stedet.

xxx

Der kan ventes en Stilstand i Sabotagen. Mon det skulde være Stilheden før Stormen. Der er meget, der tyder paa det.

xxx

Gestapo har arresteret Formanden for Dansk nordisk Ungdomsforbund, Lærer Markussen i Graasten. Blandt de øvrige Arresterede i den sidste Måned er følgende: Lærer Kaj Wulff, Sønderborg, Højskoleforstander Gunnar Thomsen, Hadsten, Lærer Viggo Andreas Nielsen, Ringkøbing. Pastor Damtoft fra Aalborg er blevet taget under Forsøg paa illegal Udrejse fra Frederikshavn. I Randers er følgende taget: Civilingeniør Jørgen Müller, Sparekasseassistent Olaf Bjørnbak og Skoleeleverne Finn Turreson og Hans Jørgen Holtze fra Randers Statskole. Frk. Eva Lind, Toldbodgade 2, ansat i Rigstelefonens Censurafdeling er blevet anholdt. Gestapo har i Aarhus arresteret den 30 aarige Lærer Hans Sørensen fra Munksgades Skole. Han forsøgte at flygte, men blev skudt ned. Skulderbladet knustes. Videre er anholdt: Malermester Johs. Jeremiassen, Marselisborg Boulevard og hans to Svende: Kinch og A.K. Petersen. I det haardt hjemsogte Horsens er bl. a. følgende anholdt: Bankassistent Aksel G. Nielsen, Cyklehandler Riis Madsen, Fængselsbetjent Ludvig Brandt, Chauffør Jens Brockmann fra Statsfængslet, Kontorist Per Eriksen, Maskinarbejder Regner Jensen, Handelsmedhjælperne Jørgen Sabroe og Karl A. Sørensen, Vulkanisør Eggert Anth. Eriksen samt Kommis'erne Otto Bøgh og Gunnar Transel. Endvidere: Prokurist Fabricius, Aalborg; Uddeler Andersen, Try, Overlæge Christensen, Brønst, Trafikassistent Larsen, Farmaceut, Frk. Dagmar Hansen, Bogtrykker Sørensen og Son, Bibliotekar Schiøtler Nielsen, Kommunalærerinde Kamma Klitgaard Poulsen, alle fra Aarhus. Lederen af Krisepolitiet i Esbjerg, Politifuldmægtig Henning Petersen er anholdt. Han menes at have været for aggressiv overfor Firmaer og Personer, der handler med Værnemagten. Den kendte Venstreredaktør S.P. Quist fra "Fyens Tidende" er arresteret. I samme By er bl. a. Kriminalbetjent Jørgensen taget af Gestapo. Endvidere har der været Gestapoaktion imod de københavnske Studenterkollegier - undtagen Hagemanns. Meget faa Studenter var hjemme, paa Regensen fangede Tyskerne dog 17. Fra Nordisk Kollegium undslap en Del gennem Vinduerne. Een Mand gik glat igennem i CB-Uniform, andre forfulgtes, fangedes efter Skydning og spærredes inde i en Kælder.

Her fik de fat i noget Arbejdstøj og forklædte gik de forbi de tyske Vagtposter. 5 Mand fra Nordisk Kollegium førtes bort.

xxx

Kun ni Esbjergfiskere søgte ikke Havn efter den allierede Advarsel. De kom ind i Havn med gode Fangster, men der blev ikke givet eet eneste Bud paa Auktionerne. Det endte med, at Autoriteterne kasserede Dele af Fangsten som fordærvet. Tyskerne krævede nu hele Fangsten eksporteret, og Fiskeeksportørerne maatte til Møde paa Sømandshjemmet, hvor 3-4 Gestapobiler ventede udenfor. Gestapo blev dog forment Adgang til selve Mødet. Man vedtog at sælge Tyskerne det hele, det fordærvede incl., og at give Pengene, ca. 150.000 Kr. til Velgørenhed, saa de ni Kutterejere intet faar ud af at have siddet den allierede Advarsel overhørig.

xxx

Tyskerne har i Glostrup beslaglagt Nordisk Koleindustri, som overdrages Familien Grundahl-Hansentil Erstatning for den odelagte Fabrik Globus.

xxx

Pastor Tage Severinsen, der var blevet dømt til Døden, er blevet benådet, og nu overført til en Koncentrationslejr ved Kiel.

xxx

Skaderne ved Eksplosionskatastrofen i Aarhus opgives til at ligge imellem 50 og 100 Millioner. Eksplosionen skete i en Jernbanevogn paa Kajen, forplantede sig til en Ammunitionslægger, der slyngedes op paa Kajen og stak Ammunitionslageret og Pakhusene i Brand. Antallet af dræbte Danske anslaaes til mellem 40 og 50. Antallet af dræbte Tyskere menes at ligge lidt højere. En overlevende tysk Officer har erklæret, at Eksplosionen begyndte, efter at man havde tabt en Granat eller en Kurv med granater under Lösningsarbejdet.

xxx

Et Ammunitionstog blev for et Par Uger siden afsporet ved Holte Station. Tyskerne skød som rasende og dræbte derved to fredelige Lystfiskere, Herreekviperingshandler Didrikson og Direktør Jens Chr. Jensen, der var paa Vej hjem.

xxx

Tyskernes Fanger i danske Fængsler og Lejre skal nu efter et sikkert Forlydende inddeles i tre Grupper. "Grove Forbrydere" skal i Hold paa 50 føres til Tyskland snarest, mens "mindre Forbrydere" skal forblive her i Landet indtil videre. Folk man savner Bevise imod, skal snarest sættes paa fri Fod, da man lider under Plads- og Personalemangel.

xxx

Tre Kvinder deltog i Schalburgtagningen i Tivoli. Tivolis Nattevagter og en Bartjener fra ARENA blev spærret inde i Tivoligårdens Vagtstue. Til dem har Schalburgfolkene sagt: Vil man have Fyrværkeri, skal man ogsaa faa det.

xxx

Gestapo har overført 14 anholdte fra Hølding til Vestre Fængsel. Blandt dem er Boghandler Johs. Nielsen, Haderslev og Læge Ottesen.

DANSKERNES SYN PAA RUSSENE.

Nogle Betragtninger i Anledning af, at Biblioteksdirektor Dossing er blevet udnævnt til Repræsentant i Moskva for det kæmpende Danmark.

"De frie Danske" har fra sit første Nummer, der udkom i Foraaret 1942, været fuldstændig upolitisk. Vi har staaet udenfor de politiske Partiers Rækker, og har i Oplysningens Tjeneste arbejdet paa den nationale Linje i Kampen mod vort Fædrelands Fjender. Vi har saaledes aldrig haft en Kommunist siddende i vor Redaktion, men vi har til Gengæld gennem vort intime Samarbejde med DANMARKS FRIHEDSRAAD, hvori der som bekendt sidder en Repræsentant for "Danmarks kommunistiske Parti", samt paa forskellige andre Maader haft Lejlighed til at beundre den store Indsats, som de danske Kommuniste har ydet paa Hjemmefronten. "De frie Danske" er i den senere Tid gentagne Gange blevet stillet overfor Spørgsmaalet, om hvorledes vi ser paa Sovjet-Rusland og om vi deler den Kommunistfrygt, som endnu rider adskillige brave Borgere i Danmark. Vi skal svare disse Spørgere med at offentliggøre nedenstaaende Artikel, der til Indledning kortelig omtaler Sovjet-Ruslands Naboers Stilling til det russiske Problem og derefter skildrer Danskernes Indstilling - som den efter vor Mening bør være. -

Lad os først tage Tyskerne. Oprindeligt fandt Nazisterne, at Russerne var usle Slaver, som led den frygteligste Nød under Bolchevismens Tyrani. Den menige Tysker, var bibragt den tro, at Russerne vilde hilse de indtrængende Tyskere som Befriddere, rejse sig og hjælpe med til at fordrive Folkekommissærerne, og derefter i Taknemlighed overlade Tyskland Ukraines frdbige Stepper og den rige Olie i Kaukasien.

Senere efter Stalingrad blev Rusland i tyske Øjne til en frygtindgydende, massebevåbnet Krigsmaskine. Man troede fuldt og fast, at Russerne havde haft til Hensigt at opsluge Europa, - (Tyv tror, hver Mand stjæler!) - hvis ikke det sølle og forudsøende Tyskland var kommet Rusland i Forkøbet og havde odelagt Krigsmaskinens Start.

Finnernes Syn. En indgroet Mistilid til Arvefjenden, hvis Motiver og Løfter Finnerne uvægerligt betragtede som lovnagtige og falske. Dette uanset, at Rusland efter praktisk talt at have lobet Finland over Ende i Begyndelsen af April 1940, (trods Finnernes sagnagtige, heltemodige Forsvarskamp, vi ogsaa beundrede i Danmark) dog lod Finland bevare sin Selvstændighed og fæa Petsamo tilbage. - Ganske vist sikrede Rusland sig Hango til Forsvar mod Tyskerne, hvis Angreb man ventede. Tysklands Overfald paa Rusland efter Opskriften i "Mein Kampf" kom jo ogsaa rigtigt nok, men tragisk for Norden kom Tyskerne ikke alene! Finland stod ikke for Fristelsen til at deltage i denne Angrebskrig.

Svenskernes Syn. En gammel Frygt for Rusland ligger dybt i Svenskerne, og derfor ønsker Sverige som en Barriere et selvstændigt Finland. Kommunistfrygten har ogsaa dybe Rodder hos Svenskerne, men en ny Forstaaelse og et nyt Syn er ved at trænge sig frem. Man ser ikke længere blot et revolutionært Sovjet, der lurer paa Oprør overalt, (som Trotsky gjorde) man er ogsaa ved at fæa Øjnene op for et stort nationalt Rusland, til hvilket man ønsker et godt Nabor forhold, og hos hven man haaber at finde en storstilet Afsætning for sine Produkter efter Krigen.

xxx

Danskernes Syn bør være positivt vurderende. Vi har intet Møllekværende med Rusland, -

og vi har i Realiteten aldrig haft det. Danmarks Tilslutning til Anti-Kominternpagten blev os paatvunget af Tyskerne.

Vi ser det store Land, der nu er naaet 27 Aar frem fra en blodig og frygtelig Revolution, som fyldte Verden med Gru. Vi er blevet fyldt med Billeder og Fortællinger om Forholdene i Rusland, som ikke blev ført a'jour. De stammede fra den Periode, hvor Landet var længst nede. Opgangen horte vi intet om, hvorlænge saa Resten af Europa ikke med Mistro paa Frankrig efter den blodige og frygtelige franske Revolution! Intet Under, at det har taget Tid for os Danske at fæa et nyt Syn paa Rusland af i Dag.

Og dog faar vi en god Hjælp til dette. Vi ser Ruslands straalende Sejre over det "uovervindelige" Tyskland, og disse kunde ikke have været gennemført, hvis ikke det nye Rusland havde skabt ikke alene menneskelige Livsværdier, men ogsaa en national Ære i sit eget Folk. Vi maa tro paa Rusland! Det bør ikke virke modsat, at Nazisterne stadig paa alle mulige Maader fortæller os noget helt andet. Vi ved, hvorfor de forvansker alt.

Vi ser med fordumsfri og friske Øjne paa det nye nationale Rusland, der rejser sig mod Øst. Det har afskaaret Forbindelsen med de oprorske kommunistiske Elementer i andre Lande, og det har sluttet Pagt med de største Magter: United States of Amerika og Great Britain for at knuse netop det Tyrani, som har sat Foden paa vor Nakke.

Hvorfor denne Kommunistfrygt som endnu rider adskillige brave Borgere i Danmark? Er det daarlig Samvittighed, Frygten for at staa Øje til Øje med Landsmand af en anden politisk Grundopfattelse: Landsmand, der ikke i samme Omfang har nydt Landets Goder? Er det Frygten for at, Samfundsgrundlaget ikke er det helt rigtige, og at Fordelingen ikke altid svarer til Indsatsen? Lad saa være! Men alt dette er jo et indre dansk politisk Forhold, som vi kan tale om efter Krigen. At Danmark skulde frembyde de sociale Forudsætninger, der er nødvendige for en kommunistisk Revolution, er der ingen fornuftige Mennesker, der tror paa. Lad os i denne Forbindelse minde om det betydningsfulde Dokument: "Naar Danmark atter er frit", som DANMARKS FRIHEDSRAAD udsendte for

(fort. Side 10.)

DANSKERNES SYN PAA RUSSERNE

(fortsat fra for. Side)

nogld Maaneder siden, som sættes til Handling, naar Fjenden er ude af Landet. Dette Dokument har de ledende danske Kommuniste været med til at udarbejde, og heri var der, som man vittkært vil erindre, heller ikke tale om nogen blodig Revolution. De danske Kommuniste ønsker, som de andre Partier, et demokratisk Samfund, hvor Stemmesedlen skal være det afgørende, og dette kan vi vel alle tiltræde!

Hvorfor da frygte Rusland? Dette Land har ingen Grund til at ønske ændrede Kaar i Danmark, hvorfra man netop gennem Aarene har hentet en storstilet Inspiration, ved i Detaljer at fremholde overfor de russiske Bondér, hvorfledes den danske Bonde kunde trylle en langt større Avl og Kvægproduktion frem pr. dyrket Landareal end den russiske. - Nej Rusland har andre Tanker. Det gælder at bevare Landet og slaa den Fjende grundigt, som har hærget og skændet Ruslands hellige Jord. Og Rusland har sluttet Pakt, ikke alene med U.S.A. og Storbritanien, men ogsaa Badolgia Italien og de Gaulles Frankrig.

Det nye danske Syn paa Rusland bør bevirke, at Danmark - det kæmpende Danmark - som har sluttet op paa de Allieredes Side i Kampen mod Tyskland, ogsaa søger den størst mulige Tilknytning til Rusland som Allieret. Og denne Opgave falder da ganske naturligt paa DANMARKS Frihedsraad, der i Overensstemmelse hermed, og i Forstaaelse med Sovjet-Rusland, har udnævnt Biblioteksdirektor Th. Dossing til sin Repræsentant i Moskva.

BIBLIOTEKSDIREKTØR TH. DØSSING ER AF DANMARKS FRIHEDSRAAD BLEVET UDNÆVNT TIL DET KÆMPENDE DANMARKS REPRÆSENTANT I MOSKVA.

Vi bringer et Uddrag af den nye Gesandts Tale til Danmark forleden gennem London-Radio.

Den kendte danske Socialdemokrat, Biblioteksdirektor Th. Dossing, der indtil for en lille Maanedes Tid siden opholdt sig her i Landet, er af DANMARKS FRIHEDSRAAD blevet udnævnt til det kæmpende Danmarks Repræsentant i Moskva - efter at Rusland havde sagt Ja til at modtage en Repræsentant fra den danske Hjemmefront. Straks efter Udnævnelsen forlod Th. Dossing Danmark for via Stockholm-London-Teheran at naa til Bestemmelsesstedet saa hurtigt som muligt. Under sit Ophold i London holdt den nye Gesandt i den engelske Radio en Tale til Danmark, hvorunder han bl.a. sagde: Naar man bliver angrebet, skal man forsvare sig. Det har intet med vort gamle militære Spørgsmaal at gøre, som efter Krigen vil blive løst af sig selv paa helt ny Basis. Men ogsaa et militært forsvarslost Land skal kæmpe. Vi har kunnet og har skullet forsvare os i de sidste elleve Aar imod Nazismen, fordi det er en Fornægtelse af enhver Form for politisk og kulturelt Demokrati. Enhver Demokrat har den Pligt at føre denne Modstand til Bunds, selv om det skulde koste personlig Sikkerhed, ja, selv om Indsatsen vil blive Livet. Her staar Kampen. En Demokrat maa kæmpe mod Nazismen, med alt dens Væsen og alle dens Gerninger. Den Demokrat, der bevidst undgaar Kampen, vil ofter Krigen opdage, at hans Vaaben er blevet slovede. Der er ogsaa dem, der har vist os, at et afvæbnet Land kan kæmpe mod Vaabenmagt. Hovedspørgsmaalet er ikke, om de danske Sabotører har udrettet lidt eller meget for selve Krigens Udfald. Hovedsagen er, at de har været der. Vi sad i Ulandet og glædede os over Kobenhavns Belæjring 1944. Det var blot sorgeligt, at vi ikke selv var hjemme. Vi tænkte ikke paa, om Kampen vilde blive tabt, for det er bedre at tabe end ikke at have kæmpet. Der er ingen, der forlanger, at en Al-

Fanger fra Horserød tilTyskland.

Følgende Fanger er sendt til Tugthus og Koncentrationslejr i Tyskland:

Poul Aagren, Kbhv. cand. jur. Peter Akselboe, Kbh. Thorkild Asmussen, Kbhv. Svend Egdbjerg-Carstensen, Kbhv. Premierløjtnant Kjeld Peter Feilberg, Roskilde. Brodrene Anders Ludvig og Hjalmar Hansen-Grønlose, Kbhv. Kystbetjent Ib Gottlieb Hansen og Kystbetjent Preben Federsen, Helsingør. Knud Borge Jensen, Kbhv. Jacob Jensen, Aarhus. Svend Valentius Jensen. Backhausen, Kbhv. Kystbetjent Ludvig Rendsborg, Svendborg. Rasmus Marius Larsen, Kbhv.

Hans Erik Lausten, Kbhv. Tjener Carl Aage Nielsen, Kbhv. (Valby). Gunnar Carlo Mathiesen, Horsens. Kaptajn Niels Chr. Fr. Matzen, Assens. Premierløjtnant Ejnar Julius Mortensen, Holbæk. Villy Gerhard Olsen, Kbhv. Kommuelærer Per Ulrich, Frdbg. og et Par tyske Statsborgere har Bopæl i Sverige.

dersrentenyder skal være Sabotør. Hvis han er det, skal han have en særlig Kressøjle bagefter. Vi forlanger heller ikke, at nogen skal søge Konflikt. Vi forlanger kun, at man i en Konflikt skal gøre Modstand, aktiv eller passiv, ogsaa henholdende Modstand. Der er Tjenestemænd, som har kæmpet, ganske simpelt ved at sylte Sagerne. Og der er endelig mange, hvis nationale Opgave er den bag Scenen at opmuntre dem, der er fremme i Rampelyset. Der sidder hjemme i Danmark Tusinder af Kvinder, Modre og Søstre, der glæder sig over, hvad deres Mænd, Sønner og Brodre har udrettet, og som, naar de personligt er bamt, bærer deres Sorg med Værdighed.

Det er ogsaa vor Pligt at holde den store Verden underrettet om, hvad vi foretager os. Derfor er det naturligt, at vi har søgt Forbindelse med Sovjetunionen, den eneste af Stormagterne, som vi i snart tre Aar ikke har kunnet forhandle med hjemmefra. Frihedsraadet har vist mig den Ære at bede mig rejse til Rusland som Repræsentant for det kæmpende Danmark i videste Forstand, for de aktivt kæmpende, for den passive Modstand, for alle dem, der holder Humøret oppe. Det kæmpende Danmark er den allerstørste Del af den danske Befolkning. Det har været let for mig at sige Ja, for Hovedsagen er, at Danmark overhovedet bliver repræsenteret. Det er ingen Hemmelighed, at vi hjemme i Danmark har forskellige Meninger om Sovjetunionen, men om den Ting har vi kun een Mening: Uden Sovjets Indsats i denne Krig vilde en Genoprettelse af vor Frihed efter alle menneskelige Beregninger nu i 1944 kun have været et Haab i en usikker Fremtid. Nu er det Vished, kun et Spørgsmaal om Tid - om kort Tid!!

V-I M A A A R B E J D E S A M M E N I D E T D A N S K E H U S I F R E M T I D E N .

af

Direktor, Dr. phil. Hilmer Ødum.

Direktoren for Danmarks geologiske Undersøgelser, Dr. phil. Hilmer Ødum, hvis Navn er kendt viden om, og som ganske særlig har haft Tilknytning til Ungdomsbevægelsen gennem sin Virksomhed i K.F.U.M. og K.B.U.M.s Spejderkorps, har skrevet nedenstaaende politiske Artikel, hvori han kaster Blikket fremad.

Danskerne bojede sig den 9. April og opgav friheden. Det kunde ikke falde mig ind at kaste sten paa de mænd, der stod med det tunge ansvar den dag. Uforberedtheden og dens aandelige forudsætninger var vi alle medskyldige i, og regeringen kunde højst sandsynligt ikke handle anderledes, end den gjorde. Og alligevel saa vi danske i de følgende aar med baade beundring og misundelse paa Norge, der strax optog den haablose kamp for sin ret og frihed, vel vidende, at det er farligt at handle mod sin samvittighed.

Men hvorfor blev vi ikke staaende, hvør vi stod, naar slaget var tabt? Hvorfor dannede vi enhedsfront paa mange politiske og upolitiske områder, og hvorfor prædikede vi bestandig kamp mod voldsforbryderne, naar de allerede havde bemægtiget sig hele landets styre? Hvorfor endte det med aaben krig mellem "herrefolket" og et usselt, lille land, der havde været undertrykt i 3 1/2 aar?

Fordi menneskerettighederne: lighed for loven, beskyttelsen mod retsovergreb - den enkeltes ret til at tænke, tro og tale - retten til at kritisere uret - retten til at deltage i landets politik - o.s.v., o.s.v. var truet lige fra den 9. april. Der var en del, der kunde indse, og de advarede ufortrodet deres Landsmænd, selv om de blev truet eller fængslet. Men den dag, da truslen mod menneskerettighederne blev aabenbar for alle, - da rejste folket sig.

Det rehabiliterer os tildels - ikke blot ved den kommende fredsslutning, men overfor historien - at vi ikke fortsat kunde finde os i at lade ret og uret være lige. Og det tjener det danske folk til uvisnelig ære, at det brede lag af folket rejste sig af sig selv, da jødeforfølgelserne satte ind; slaget om Øresund er det eneste, vi hidtil har vundet i denne krig; og det er en af de sejre, hvor man virkelig har lov til at bruge det misbrugte udtryk: "en ærefuld sejr".

Målt i tal; ofrede menneskeliv og røddede menneskeliv betyder den danske indsats kun lidt i alt det, der nu foregaar, men aandshistorien og aandsudviklingen paavirkes ikke altid af kvantiteter. Men hvad betydning det har, at et folk er politisk sundt, og hvad politisk sundhed er kan man faa en anelse om ved at sammenligne det danske folks reaktion overfor undertrykkelsen med det, der foregik i Tyskland i aarene omkring 1933: faa protesterede mod aandsformorkelsen (ære være dem), frære vovede et offer for at bedde menneskerettighedernes livsbetingende virkning iblandt deres eget folk og deres egne børn, - og ikke en haand rørte sig, da jødeforfølgelserne be-

gyndte. Det er det tyske folks egentlige "krigsforbrydelse": at det aldrig var et politisk vaagent - endsige politisk modent - folk; det fandt sig i alt, og det lod sig anvende til alt.

Danmark er ikke befolket af engle; vi har intet at bryste os af; ogsaa hos os kan lovene og grundloven misbruges til egen fordel. Men vi har lov til at være vore forfædre taknemlige for, at de i det brede lag af Danmarks folk har vakt en følelse af medansvar for samfundets anliggender, der tager form af udstrakt politisk interesse. Den grundlovmæssige ret for hver og en til at tage del i politik er ikke blot en ret, men en pligt, saasandt vi alle har ansvaret for vor regerings handlinger, baade indenrigs og udenrigs. Og var vi ved at glemme det, har krigen og besættelsen lært os det igen.

Man faar ingenting gratis her i livet heller ikke menneskerettighederne. Vore fædre, bedstefædre og oldefædre kæmpede for at erhverve dem paa en maade, vi først nu begynder at forstaa; og nu staar det til os at bevare dem, selv om det koster tragiske ofre. Det er den dybeste tragedie for de kvindes og børn, der mister deres mænd og fædre i kampen, men kampen er nødvendig, hvilken form den saa end antager.

Hvis vor stilling i krigen kun var et spørgsmaal om vore egne penge og vore egne - bekvemmeligheder, saa kunde vi tillade os at overveje, hvor langt vi vilde strække os; men naar krigen drejer sig om vore egne, vore børns, vore venners og vore naboers menneskerettigheder, kan vi ikke tillade os noget kompromis. Saa maa vi for vor samvittigheds skyld tage kampen op, selv imod overmagten. I krigen mod selve onskaben er der ikke noget, der hedder neutralitet.

"Evigt ejes kun det tabte." hedder det med en digterisk overdriivelse. Ofte opdager man først, hvad man egentlig har mistet, naar det er for sent. De fremmede i landet troede, de kunde stjæle vore grundlovmæssige rettigheder, uden at vi opdagede det, - men vi opdagede det! Vi forstod instinktivt (paa trods af aandelig mørkelægning og paa trods af manglende vejledning fra folk, af hvem vi med rette kunde have ventet lederskab) at man var i færd med at sniglobe os. Og brave folk, der aldrig havde taget del i "politik", fordi de ikke vilde tilsmudse sig med uverdigg partipolitik, opdagede pludselig, at alt var politik, - vigtigst af al politik var maaske retten at undlade at begaa uanstændige handlinger. Saa forstod vi pludselig

(fortsættes næste Side)

VI MAA ARBEJDE SAMMEN (fortsat fra S. 11)
vore Fædres kamp for at erhverve og bevare de politiske rettigheder, - saa maatte vi alle tage del i Danmarks riges politik!

Jæg kan ikke undlade at give udtryk for bekymring midt i denne sammenhæng. Selve den politiske ret giver mig ogsaa pligt dertil. Eet problem er i øjeblikket vigtigere end de fleste andre; at vi danske er enige - ikke ens, det bliver vi heldigvis aldrig - men enige i det væsentlige. Naar vi om kort tid atter skal staa ansigt til ansigt med den frie verden, vil det være en stor ulykke, om vi er i splid indbyrdes.

Vi begyndte saa godt; med samlingsregering og samarbejde mellem alle danske kræfter, - og det var, som det skulde være, saa længe formalet var at bevare livsvigtige, danske funktioner imod tysk infiltration og nazificering. Det forekommer mig nu (saa godt som situationen tillader en at opfatte rigtigt, hvad der foregaar hjemme) at ikke alt er, som det burde være. Jeg ser her bort fra baade ubevidste fejlgreb og bevidste forsøg paa at udnytte den økonomiske situation til egen fordel; det er altsammen uhyre alvorlige problemer og ting, der skal rettes, men i øjeblikket sigter jeg kun paa de rent politiske rammer i dansk styre.

Samarbejde for at holde tyskerne ude, er godt, men udvikler det sig til et samarbejde for at bevare taburetter og mandater for de 5 samarbejdendanske partier alene, mens andre lige saa danske holdes udenfor, er det galt. Det kan blive katastrofalt for den lige opbyggede respekt og hengivenhed for demokratisk politik, hvis de 5 demokratiske partier fortsætter med at ville holde Dansk Samling og Kommunisterne udenfor det gode selskab. Skulde de samarbejdende partiers holdning føre til et saadant prestigetab for demokratiet, vil det være en indirekte sejr for diktaturmetoderne, og saa kan det sidste blive værre end det første.

HILMER ØDUM.

DE BØR OGSAA VIDE,

at den 30-aarige Stikker Svend Bach blev henrettet paa aaben Gade Lørdag den 8. Juli,
at den 66-aarige Fabrikant Rasmus Hansen, Indehaver af Odense Linnedfabrik, blev dræbt af to ukendte Revolvermænd i sit Hjem i Odense. Fabrikant Rasmus Hansen var kendt i Venstres Vælgerforening i Odense, og han betegnes som en god dansk Mand,

at Aarhus Stiftstidende er blevet standset af Tyskerne i tre Dage, fordi Bladet i en Korrespondance fra København har benyttet Udtrykket "fremmed Flyvemaskine" om den paastaede allierede Flyver, der beskød en Bil ved Slagelse,

at "De frie Danske" har ladet foretage en Undersøgelse vedrørende bemeldte Flyvemaskine, og det er nu konstateret gennem Vidneudsagn, bl.a. af Folk, der var med i Bilen, at Flyvemaskinen var tysk!! Det var tåget at tage Fejl af!!

at "De frie Danske", Studenternes Efterretningstjeneste, Frit Danmark og Land og Folk under Folkestrejken opretholdt en Nyhedstjeneste i Form af Løbesedler og Opslag.

Vi advarer indtrængende imod en Spion.

"De frie Danske" skal gennem disse Linier paa det kraftigste advare imod en svensk Spion i tysk Tjeneste, Jane Ebba Charlotta Horney Granberg, født 8/7 1918. Hendes Signalement lyder: Høj, slank, rødhaaret, meget charmerende, Erotoman. Hun er Agent for en af Tyskernes dygtigste Spioner, Major, SS Standartenführer Horst Edvard Hubert Ernst Gilbert, født i Glogau 1889, her i Landet kendt som Chef for Skandinavisk Telegrambureau, Sortedamsdossieringen. Jane Granberg regnes for Spion af internationalt Format. Hun ankom til København den 9. Juli og skal her bl.a. søge Kontakt med Personer, der har Slægtninge i Maria Theresienstadt. Man mener, at hun er bemyndiget til at love dem Frigivelse af Slægtningene mod Gentjenester. Desuden skal hun søge at opklare, hvorledes Meddelelser kommer fra Horserødlejren til Sverige. Hun arbejder her i Landet i Kontakt med Regeringsrat Dr. Mildner og Kriminalobersekretær Feldmann i Dagmarhus.

Endnu sidder han der, men hvor længe?

Paa et Møde fornylig, hvor Ingeniørforeningen og de øvrige Løjere i Ingeniørhuset vedtog ikke at ville forhandle med Tyskerne om deres Krav om at overtage hele Ingeniørhuset, meddelte Lederen af Dansk Cement Central, Direktør K. Styhr, at han ikke kunde forstaa Fordelen ved dette Standpunkt. Da han derfor blev gjort opmærksom paa, at det blandt andet var et Spørgsmaal om national Værdighed, erklærede han: "National Værdighed kommer ikke private Firmaer ved"!!!

Det bør noteres --

I Anledning af Dagspressens Oplysning om, at Forfatteren Erling Bache er anholdt for Uterlighed, er der Grund til at nævne, at samme Sædelighedsforbryder har begaaet lignende Forbrydelser før og under sit Medarbejderskab ved "Fædrelandet". Sin Karriere i Nazikredse og de Begunstigelser, han har nydt i det stortyske Rige, skyldes udelukkende de særlige sædelige Kvalifikationer xxx

Journalist Leif Hagemelster, der i Nazismens "store" Aar, 40-42; var Redaktionssekretær paa "Fædrelandet" søger for Tiden ind ved den rigtige Presse. Hr. Hagemelster og hans Lige vil til sin Tid faa anvist det Arbejde, der passer bedst til snavsede Hænder

Sidste --!

Gestapo har i Skanderborg anholdt Læge Kaj Leth Sørensen og Overbetjent Frederiksen. Natten til den 13 Juli stormede Tyskerne Politigaarden i Aalborg og røvede 2 Udrykningsbiler og 2 Personbiler. Det blev om Morgenen fra kompetent tysk Side erklæret, at Politiet kunde faa sine Biler igen, naar nogle tyske Biler, der var blevet ramponeret af et Par Eksplosioner, var blevet repareret.

Paa Grund af overvældende Stoffmængde er DEN BLAA BOG udgaaet denne Gang. Den kommer igen i næste Nummer.